

**ΑΙΤΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΕΡΕΩΣΗΣ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΝΑΩΝ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΕΣΙΟΥ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΠΙΣΤΙΑΝΩΝ ΑΡΤΑΣ**

1. Γενικά

Αντικείμενο του έργου είναι η στερέωση, συντήρηση και αποκατάσταση τριών ναών στην περιοχή του χωριού Πιστιανά Άρτας, των ναών του Αγίου Γεωργίου, της Αγίας Παρασκευής και του Γενεσίου της Θεοτόκου. Πρόκειται αναμφίβολα για τρία σημαντικότερα ιστορικά μνημεία του Νομού Άρτας, καθώς οι μεν δύο πρώτοι ναοί αποτελούν σπανιότατα δείγματα της ναοδομίας του 16^{ου} και 17^{ου} αιώνα στην ευρύτερη περιοχή.

2. Τα μνημεία

2.1 Ο ναός του Αγίου Γεωργίου, μονόχωρος δρομικός ξυλόστεγος με μεταγενέστερο νάρθηκα / γυναικείο, είναι γνωστός στην επιστημονική βιβλιογραφία χάρη στο σημαντικό τοιχογραφικό του διάκοσμο, ο οποίος με τεχνοτροπικά κριτήρια έχει χρονολογηθεί στα μέσα του 17^{ου} αιώνα. Η ανέγερση του κυρίως ναού ανάγεται πιθανότατα σε παλαιότερη εποχή, ίσως στο 16^ο αιώνα. Ο νάρθηκας / γυναικείο και ο μανδρότοιχος με τον πυλώνα είναι μάλλον κτίσματα του 19^{ου} αιώνα.

Καθώς ο ναός στα νεώτερα χρόνια έχει δεχθεί ελάχιστες επεμβάσεις διατηρεί σε εντυπωσιακό βαθμό τις αυθεντικές κατασκευές και τον αρχικό του χαρακτήρα. Εξ αιτίας, όμως, της έλλειψης συντήρησης διάφορα στοιχεία της κατασκευής και του διακόσμου του (στέγη, τοιχογραφίες, τέμπλο, στασίδια κλπ) είναι ήδη σε οριακή κατάσταση.

2.2 Ο ναός της Αγίας Παρασκευής, μονόχωρος δρομικός ξυλόστεγος με μεταγενέστερο νάρθηκα / γυναικείο και κατεστραμμένο σήμερα χαγιάτι, είναι γνωστός στην επιστημονική βιβλιογραφία χάρη στο σημαντικό τοιχογραφικό του διάκοσμο, ο οποίος με βάση τις πληροφορίες γραπτής επιγραφής καθώς και τεχνοτροπικά κριτήρια έχει χρονολογηθεί στην 7^η ή 8^η δεκαετία του 17^{ου} αιώνα. Η ανέγερση του κυρίως ναού ανάγεται πιθανότατα σε παλαιότερη εποχή, ίσως στο 16^ο αιώνα. Ο νάρθηκας / γυναικείο είναι σύγχρονος με την τοιχογράφηση του ναού.

Το μνημείο στα νεώτερα χρόνια έχει δεχθεί περιορισμένες και μόνο τοπικά περιορισμένες επεμβάσεις, οι οποίες, ευτυχώς, δεν έχουν αλλοιώσει σε σημαντικό βαθμό τον αρχικό του

χαρακτήρα. Εξ αιτίας, όμως, της έλλειψης συντήρησης διάφορα στοιχεία της κατασκευής και του διακόσμου του (στέγη, τοιχογραφίες, τέμπλο κλπ) είναι ήδη σε οριακή κατάσταση.

2.3 Ο παλαιός ενοριακός και κοιμητηριακός **ναός του Γενεσίου της Θεοτόκου**, ο οποίος στη σημερινή του μορφή είναι μονόχωρος δρομικός ξυλόστεγος, έχει εξαιρετικά σύνθετη οικοδομική ιστορία. Στην αρχική του μορφή ο ναός, ο οποίος πιθανώς χρονολογείται στα τέλη του 18^{ου} ή στις αρχές του 19^{ου} αιώνα, ήταν μια μετρίου μεγέθους μονόχωρη, δρομική θολωτή εκκλησία. Σε άγνωστη εποχή, πιθανότατα στο δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα, ο ναός υπέστη σοβαρές επεμβάσεις προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα σοβαρά προβλήματα που αυτός θα αντιμετώπιζε εξ αιτίας της θεμελίωσής του. Στη θέση του θόλου του που είχε καταρρεύσει ή κατεδαφισθεί προληπτικά κατασκευάσθηκε ξύλινη στέγη. Επειδή ο ναός συνέχιζε να αντιμετωπίζει σοβαρά στατικά προβλήματα, μετά το 1922, οπότε σε μικρή απόσταση προς δυσμάς κτίσθηκε σε ασφαλέστερο έδαφος ο νέος ενοριακός ναός του χωριού, ο παλαιός ναός του Γενεσίου της Θεοτόκου δέχθηκε εκ νέου εκτεταμένες επεμβάσεις προκειμένου αυτός να γίνει ο κοιμητηριακός ναός του χωριού. Από το παλιό κτήριο διατηρήθηκε μόνο το ιερό ενώ ο κυρίως ναός ανακατασκευάσθηκε στη σημερινή του μορφή με νέους τοίχους οι οποίοι, όμως, έφεραν ένα τμήμα της παλαιάς στέγης, το οποίο επίσης διατηρήθηκε. Νέα τέλος επισκευές δέχθηκε ο ναός στη δεκαετία του 1980.

Ο ναός αντιμετωπίζει σοβαρά δομικά, οικοδομικά και αισθητικά προβλήματα, καθώς και προβλήματα ανάδειξης της ιστορικής και αρχαιολογικής του αξίας. Τα παραπάνω οφείλονται στα αίτια που ευθύνονται για τις σοβαρές καταστροφές που το μνημείο έχει κατά καιρούς υποστεί αλλά και στις κακότεχνες νεωτερικές επεμβάσεις που αυτό έχει υποστεί.

2. Το έργο

Στόχος του έργου είναι η αντιμετώπιση των δομικών και οικοδομικών προβλημάτων των μνημείων, στην αισθητική αναβάθμιση και στην ανάδειξη της ιστορικής και αρχαιολογικής τους αξίας

Το έργο περιλαμβάνει :

Στους **ναούς του Αγίου Γεωργίου και της Αγίας Παρασκευής** : τη διατήρηση και συντήρηση των τοίχων με αρμολογήματα, συρραφή των ρωγμών και τοπικά ενέματα, τη διατήρηση και συντήρηση του φέροντος οργανισμού των στεγών και την ανακατασκευή της επικάλυψής τους από σχιστόπλακες, τη συντήρηση των δαπέδων από σχιστόπλακες, την συντήρηση των παλαιών ή την κατασκευή νέων ξύλινων κουφωμάτων (κατά περίπτωση), τη στερέωση και συντήρηση των τοιχογραφιών, τη συντήρηση των ξυλόγλυπτων τέμπλων, τη συντήρηση των παλαιών στοιχείων εξοπλισμού (στασιδίων κλπ) και την ανακατασκευή όσων έχουν καταστραφεί και τη διευθέτηση / διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου τους.

Στο ναό **του Γενεσίου της Θεοτόκου** : την καθαίρεση των νεωτερικών αντηρίδων από οπλισμένο σκυρόδεμα, την κατασκευή πλαγιοθεμελίωσης από οπλισμένο σκυρόδεμα, τη διατήρηση και συντήρηση των τοίχων με λιθοσυρραφές, διατήρηση των αρμολογημάτων με συμπλήρωση και εφαρμογή ενεμάτων, την κατασκευή περιμετρικού διαζώματος από οπλισμένο σκυρόδεμα στη στέψη των τοίχων, τη διατήρηση και συντήρηση του φέροντος οργανισμού της στέγης με τοπικές μικροεπεμβάσεις και την ανακατασκευή του γείσου και της επικάλυψης από σχιστόπλακες, την κατασκευή νέων κουφωμάτων, διατήρηση και συντήρηση του δαπέδου, τη συντήρηση των τοιχογραφιών, της ξύλινης οροφής και του ξυλόγλυπτου τέμπλου και τη συντήρηση των ξύλινων στασιδίων.

3. Μελέτες

Οι σχετικές **αρχιτεκτονικές μελέτες** είναι εγκεκριμένες.

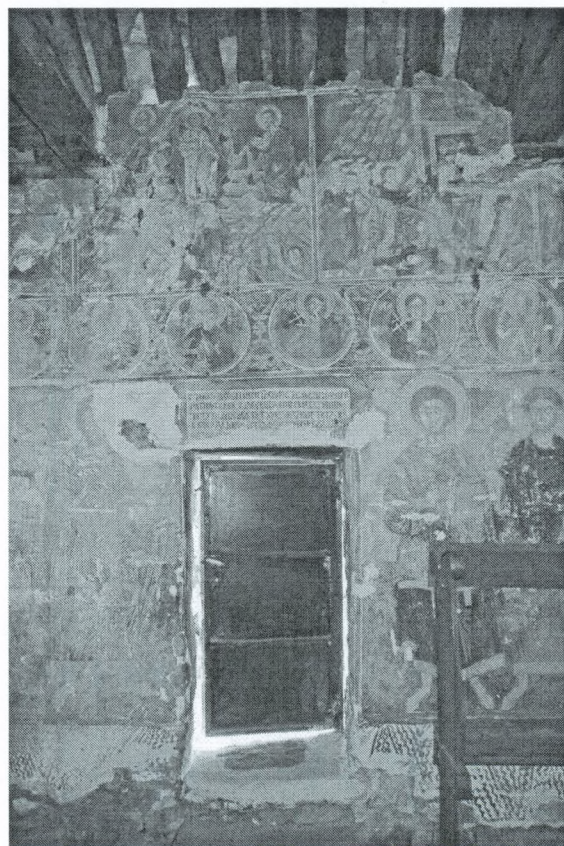
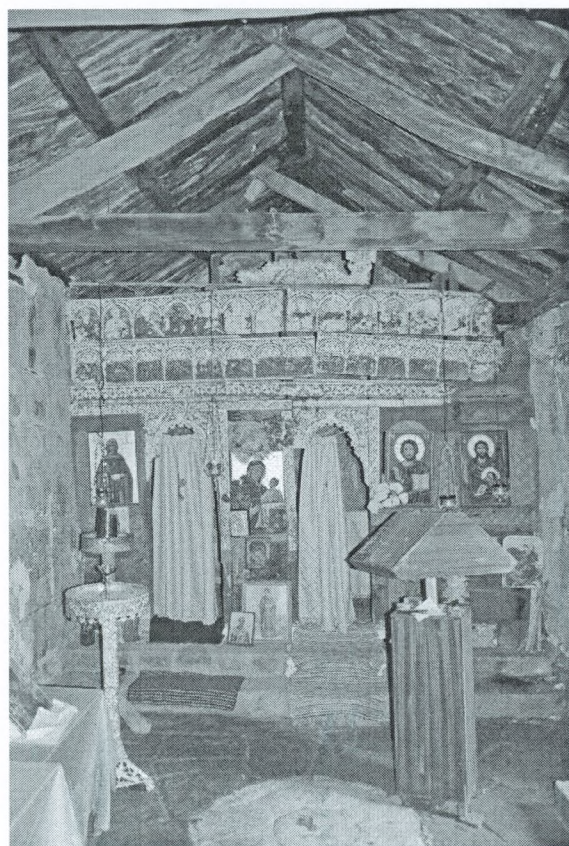
4. Προϋπολογισμός

Ο **προϋπολογισμός του έργου** στερέωσης, συντήρησης και αποκατάστασης των τριών ναών είναι 175.000 Ευρώ (υπάρχουν αναλυτικά σχετικά στοιχεία με βάση προμετρήσεις των μελετητών και προσφορές τοπικών οικοδομικών συνεργείων και συντηρητών).

Ναός Αγίου Γεωργίου

Ναός Αγίας Παρασκευής

Ναός Γενεσίου της Θεοτόκου

